

# Technik technologii chemicznej

311603

Inna nazwa zawodu: nie występują

## **Zadania i czynności**

Głównym zadaniem technika chemika jest wytwarzanie na drodze procesów chemicznych lub fizykochemicznych różnego rodzaju wyrobów powszechnego użytku, jak również półproduktów, które są przetwarzane dalej.

Jego obowiązki są bardzo zróżnicowane. Do podstawowych należy kierowanie i nadzór nad procesami lub ciągami technologicznymi oraz przeprowadzanie prób laboratoryjnych i technologicznych podczas opracowywania warunków wytwarzania nowych wyrobów i modernizacji dotychczasowej produkcji. Do obowiązków technika należy także prowadzenie bilansu zużycia materiałów, czasu pracy i energii oraz opracowywanie normatywów ich wykorzystania, kontrola ruchu maszyn, kontrola jakości oraz przeciwdziałanie powstawaniu braków, kontrola parametrów technologicznych oraz wskazywanie sposobu usuwania ewentualnych odstępstw od ich zakładanych wartości, organizacja i nadzorowanie ruchu materiałów, półproduktów i wyrobów w zakładzie. W zakresie obowiązków technika leży także szkolenie podległych mu aparaturowych, operatorów, konserwatorów itp., a także współpraca z innymi służbami zakładowymi w zakresie nadzorowania procesów i ciągów technologicznych.

W zawodzie technika chemika istnieje pewna specjalizacja, związana z własnościami fizyko-chemicznymi przetwarzanych materiałów. Właśnie potrzeba posiadania szczegółowej wiedzy o stosowanej technologii i właściwościach materiałów stwarza podział na specjalności. Stąd dla pełnego opisu wykonywanego zawodu dodawane są określenia precyzujące, jaką technologią lub jakimi materiałami zajmuje się dany technik chemik.

## **Środowisko pracy**

### **materiałne środowisko pracy**

Praca technika chemika odbywa się w różnych miejscach: w halach produkcyjnych, gdzie ustawione są maszyny i urządzenia, w laboratoriach, w ciemniach, w komorach sterylnych, w bunkrach, a także w biurach konstrukcyjnych i administracyjnych. Technicy chemicy, a zwłaszcza ci, którzy swoje podstawowe zadania wykonują bezpośrednio na stanowiskach produkcyjnych, mogą być narażeni na działanie różnego rodzaju substancji szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia. Substancje te mogą występować m.in. w powietrzu w postaci par, gazów i pyłów. Wprawdzie technicy chemicy z racji rozlicznych obowiązków nie przebywają długo w szkodliwym otoczeniu, dzięki czemu w tym środowisku zawodowym częstość zapadania na choroby wywołane szkodliwymi substancjami nie jest wysoka, wzrasta jednak ona w miarę wydłużania się stażu pracy. Praca w pomieszczeniach produkcyjnych wiąże się także niejednokrotnie z kontaktem z substancjami chemicznymi, będącymi źródłem nieprzyjemnych zapachów. Inną niedogodnością, z jaką może spotkać się technik, jest hałas wywołany wentylacją lub innymi pracującymi urządzeniami.

### **społeczne środowisko pracy**

Praca technika chemika jest wykonywana zarówno zespołowo, jak i indywidualnie. Technik chemik może w pewnym zakresie organizować sobie pracę samodzielnie. W czasie pracy ma on częste kontakty z ludźmi, zwłaszcza podczas prób technologicznych. Technik chemik może występować w roli podwładnego, jak również osoby o uprawnieniach kierowniczych.

### **organizacyjne środowisko pracy**

Technicy chemicy pracują od 6 do 8 godzin dziennie. Godziny pracy są stałe lub zmienne. W wielu zakładach wymagana jest praca w niedziele i dni świąteczne. Ogólna organizacja pracy i godziny pracy zależą od rodzaju produkcji i stosowanej technologii. W pracy technicy chemicy rozliczani są zazwyczaj za wykonane zadanie, a w mniejszym stopniu stosowany jest nadzór bezpośredni. Praca technika nie jest zrutynizowana, jakkolwiek zawiera wiele elementów stałych i powtarzających się cyklicznie. Technicy chemicy ponoszą odpowiedzialność za organizację i przebieg procesów produkcyjnych, powierzone urządzenia i materiały oraz za bezpieczeństwo współpracowników.

### **Wymagania psychologiczne**

Niezbędną cechą w zawodzie technika chemika ze względu na charakter wykonywanych zadań jest dokładność i precyzja w wypełnianiu zadań. Jest to podyktowane nie tylko obowiązkiem wykonywania czynności tak, by otrzymać wyrób wysokiej jakości, ale także zapewnienia bezpieczeństwa pracy sobie i otoczeniu.

Technicy muszą wykazywać się osobistą odwagą i odpornością na stresy, gdyż prace wykonywane przez nich podczas badań i produkcji różnego rodzaju materiałów wybuchowych, palnych, toksycznych oraz przy uruchamianiu nowych sposobów produkcji są w dużym stopniu niebezpieczne i stresogenne. Inną ważną cechą wymaganą od techników jest umiejętność przystosowania się do pracy w warunkach izolacji od otoczenia. Takie cechy wymagane są zwłaszcza przy produkcji materiałów niebezpiecznych i farmaceutycznych. Niezmiernie ważna w pracy technika jest dokładność, zdyscyplinowanie i poczucie obowiązku.

### **Wymagania fizyczne i zdrowotne**

Pracę technika chemika można zakwalifikować do prac lekkich. Osoba pracująca w tym zawodzie powinna być odporna na działanie alergenów i o dobrym ogólnym stanie zdrowia. Na niektórych stanowiskach wymagana jest sprawność narządu wzroku oraz rąk, a przeciwwskazaniem są zaburzenia świadomości i równowagi oraz daltonizm. Na wybranych, odpowiednio dostosowanych stanowiskach istnieje możliwość zatrudniania osób niepełnosprawnych - niedosłyszących i z dysfunkcją kończyn dolnych, a nawet na wózkach inwalidzkich.

### **Warunki podjęcia pracy w zawodzie**

Do podjęcia pracy w zawodzie technika chemika jest konieczne ukończenie średniej szkoły zawodowej o profilu chemicznym. Wprowadzanie nowych technologii i automatyzacja procesów produkcyjnych stawiają coraz wyższe wymagania co do zakresu specjalistycznej wiedzy. Dlatego pracodawcy poszukują osób umiejących obsługiwać komputer oraz znających języki obce.

## **Możliwości awansu w hierarchii zawodowej**

W zawodzie technika chemika istnieją duże możliwości awansu. Technicy chemicy obejmują stanowiska mistrzów, kierowników zmianowych, kierowników laboratoriów itp. Podnosząc swoje kwalifikacje technik może osiągać coraz wyższe stopnie w hierarchii zawodowej i służbowej.

## **Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych**

Przy zatrudnianiu w zawodzie technik chemik preferowane są osoby młode, do czterdziestego roku życia. Zatrudnianie osób starszych jest możliwe, jeżeli posiadają odpowiednio wysokie kwalifikacje oraz reprezentują rzadką specjalizację.

## **Możliwości zatrudnienia**

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

## **Zawody pokrewne**

- technik technologii szkła i ceramiki budowlanej
- technik ochrony środowiska
- technik technologii żywności
- technik analityki medycznej

## **Polecana literatura**

Teczka Informacyjna o Zawodzie Technik Chemik - Chemiczne Procesy Technologiczne, Centrum Informacji Zawodowej.

Informacja o szkołach dla dorosłych i egzaminach eksternistycznych, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Warszawa 1993.

Kwalifikacja Zawodów i Specjalności, Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej, Warszawa 1995.